

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6273

Ministrui Pirmininkui
p. Sauliui Skverneliui

2018-11-13, Nr. 136-5-268
Vilnius

KLAUSIMAI MINISTRUI PIRMININKUI SAULIUI SKVERNELIUI DĖL VALDANČIOSIOS KOALICIJOS LYDERIO RAMŪNO KARBAUSKIO VERSLO RYŠIŲ SU KREMLIUI ARTIMAIŠ OLIGARCHAIS IR VYRIAUSYBĖS PAREIGOS BEI GALIMYBIŲ REALIZUOTI KONSTITUCINĘ PAREIGĄ „GARANTUOTI VALSTYBĖS SAUGUMĄ“

LRT tyrimų skyrius paskelbė svarbų žurnalistinį tyrimą apie jus delegavusios partijos, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos pirmininko bei frakcijos seniūno Ramūno Karbauskio valdomo "Agrokonzerno" ryšius bei verslo partnerystę su Rusijos Federacijos prezidentui Vladimirui Putinui artimo Rusijos oligarcho Arkadijaus Rotenbergo verslu. Šiam, vienam įtakingiausių Rusijos oligarchų, ypač artimam V.Putinui, Europos Sąjunga taiko personalines sankcijas, o Jungtinės Amerikos Valstijos taiko sankcijas ir jam priklausančiam verslui.

Paaikšėjus šiems skandalingiems faktams apie R.Karbauskio verslo ryšius, žiniasklaida paskelbė Jūsų, Ministrė Pirmininke, teiginį, kad „tikrai nesidomiu pono Karbauskio verslo interesais“. Tačiau akivaizdu, kad jus delegavusios į Premjero pareigas, pagrindinės valdančiosios partijos lyderio, R.Karbauskio verslo interesai, ypač jeigu jie yra labai stipriai susiję su įtakingiausiu Rusijos verslu, kurį valdo artimi Rusijos Prezidentui V.Putinui oligarchai, turėtų rūpėti Lietuvos Ministrui Pirmininkui, nes tokios valdančiosios partijos lyderio verslo sąsajos su Kremliaus artimu verslu gali kelti grėsmę šalies nacionaliniam saugumui. O pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją Vyriausybė „garantuoja valstybės saugumą“ (94 straipsnis).

Todėl remdamiesi Seimo Statuto 208 straipsniu, krepiamės į Jus, Ministrė Pirmininke Sauliau Skverneli, ir prašome artimiausio Seimo posėdžio metu atsakyti į šiuos klausimus, o taip pat ir Seimo Statuto nustatyta tvarka pateikti rašytinius atsakymus į šiuos klausimus:

1. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad Rusijos oligarchai Rotenbergai yra laikomi artimiausiais Rusijos Federacijos Vladimiro Putino bendražygiais, o Arkadijus Rotenbergas yra Rusijos prezidento V.Putino vaikystės draugas ir sambo partneris bei vienas iš penkių pačių

artimiausių prezidentui bei įtakingiausių Kremliaus oligarchų? Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad Arkadijus Rotenbergas savo milijardinę verslo imperiją susikūrė tik V.Putinui tapus Rusijos prezidentu, naudodamasis šiais ryšiais ir korupciniais metodais bei susikrovė milijardinius turtus paprastų Rusijos žmonių sąskaita, nors dar 2000 m. buvo palyginti smulkus Sankt-Peterburgo verslininkas? Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad R.Karbauskio verslo partneris A.Rotenbergas ne tik naudojasi šiais ryšiais asmeniniam praturtėjimui, bet ir tiesiogiai vykdo bei įgyvendina Kremliaus nurodymus, įskaitant įtakos darymą užsienio politikoje?

2. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad tarptautinėje žiniasklaidoje R.Karbauskio verslo partneris A.Rotenbergas yra įvardijamas kaip Rusijos „valstybinių užsakymų karalius“, o pasak žymaus, Kremliaus persekiojamo opozicijos aktyvisto Aleksejaus Navalno antikorupcinio fondo atlikto išsamaus tyrimo, kuriame buvo nustatytos schemos, metodai bei pagrindiniai naudos gavėjai, A.Rotenbergas pasinaudodamas Sočio olimpinėmis žaidynėmis bei su tuo susijusiais statybų užsakymais, iš esmės išpūtė olimpiados organizavimo išlaidas, siekdamas asmeninio praturtėjimo korupciniu būdu? Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad minėtoje ataskaitoje R.Karbauskio verslo partneriui Arkadijui Rotenbergui priskirta nominacija – aukso medalis už „klasikinį vogimą“? Ar Ministrui Pirmininkui, kaip buvusiam policijos pareigūnui, nėra asmeniškai gėda, kad jį delegavusios LVŽS frakcijos vadovas vysto verslą su tokiais korumpuotais veikėjais? Ką ketinate daryti ir kokių konkrečių veiksmų imtis dėl šios informacijos?

3. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad Arkadijaus Rotenbergo įmonės pastatė tiltą, kuris sujungė iš Ukrainos neteisėtai okupuotą Krymo pusiasalį su žemynine Rusija, o R.Karbauskio verslo partneris A.Rotenbergas asmeniškai prižiūrėjo šio tilto statybas? Kaip Ministras Pirmininkas mato galimybę toliau asmeniškai deklaruoti paramą Ukrainai ir jos nepriklausomybei, kai jo tiesioginis frakcijos vadovas turi verslo ryšių su Kremliaus lyderiais, tiesiogiai prisidedančiais prie Krymo okupacijos įtvirtinimo? Ar Ministras Pirmininkas nemano, kad jo tolesnė viešai deklaruojama parama Ukrainai, šioje šalyje nuo šiol atrodys dviveidiška ir nenuoširdi bei tokiu būdu bus pakenkta vieniems iš svarbiausių Lietuvos užsienio politikos interesų? Ką ketinate daryti ir kokių konkrečių veiksmų imtis, kad to nenutiktų?

4. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kokias sankcijas A.Rotenbergui taiko Europos Sąjunga? Jeigu žinoma, tai prašome informuoti kokias tiksliai ir kodėl?

5. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma kokias sankcijas broliams Rotenbergams ir jų verslui taiko JAV? Ar žinoma, kokias rekomendacijas dėl santykių su tokio tipo oligarchais kaip Rotenbergai, JAV valdžia yra pateikusi amerikiečių verslininkams? Jeigu taip, tai prašome informuoti kokias ir kodėl?

6. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kokius verslo santykius R.Karbauskio verslas turi ir su D.Mazepino verslu, kurį žiniasklaida įvardina, kaip dar vieną oligarchą artimą V.Putinui ir kuris valdo verslą, priklausančią Putino žentui Kirilui Šamalovui ir asmeniniam V.Putino „naftininkui“ G.Timčenkai, kuriam JAV taiko sankcijas?

7. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad šiuose R.Karbauskio verslo sandoriuose dalyvauja ir žinomo Ukrainos oligarcho D.Firtašo verslas, kuris šiuo metu nuo Ukrainos teisėsaugos slapstosi Austrijoje, o jo išdavimo reikalauja ir JAV teisėsauga?

8. Kadangi R. Karbauskis, pagrindinis „Agrokonzerno“ akcininkas, tikina nežinojęs, nei kas yra A.Rotenbergas, nei to, kad jo valdomas verslas trąšas importuoja iš šiam oligarchui priklausančios bendrovės „Minudobreniya“ (šaltinis: <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/lrt-tyrimas-karbauskio-verslas-prekiauja-trasomis-kurias-gamina-putino-draugo-fabrikas.d?id=79526489>), ar Ministras Pirmininkas jau pasirūpino, kad jį delegavusios partijos pirmininkas R.Karbauskis būtų išsamiai informuotas apie tai, kas yra A.Rotenbergas, ir kokią pavojų Lietuvos tarptautinei reputacijai gali sudaryti tas faktas, kad Lietuvos valdančios partijos lyderis turi intensyvius verslo ryšius su A.Rotengro verslu? Ar Ministras Pirmininkas supranta, kad tarp eilinių Lietuvos ūkio subjektų, turinčių verslo santykius su Rusija bei tarp lietuviško verslo, tiesiogiai priklausomo nuo Kremliaus artimų oligarchų, kurio pagrindinis naudos gavėjas Lietuvoje yra valdančiosios koalicijos Seime politinis lyderis, yra svarbus skirtumas, turintis įtakos tiek nacionaliniam šalies saugumui, tiek šalies tarptautinei reputacijai? Ką ketinate daryti ir kokių konkrečių veiksmų imtis dėl šios informacijos?

9. Kaip vertinate vadinamojo Magnickio įstatymo pataisas, kurios leistų į Magnickio sąrašą įtrauktiems asmenims taikyti nacionalines sankcijas – įšaldyti Lietuvoje veikiančiuose bankuose laikomas jų pinigines lėšas ir kitą finansinį turtą, o Lietuvoje veikiančioms asmenims ir įmonėms būtų draudžiama prekiauti su „juodajame sąrašė“ esančiais asmenimis ar įmonėmis, kuriose minėti asmenys yra naudos gavėjai? Šioms pataisoms Seimas pritarė po pateikimo, o dabar Vyriausybės darbo grupė formuluoja savo poziciją. Kada Seimas gali tikėtis Vyriausybės pozicijos ir Jūsų

asmeninės lyderystės šiuo klausimu? Ar tai, kad Jus į Premjero pareigas delegavusios partijos pirmininkas turi verslo ryšius su ES sankcijų sąraše esančiais oligarchais, nelemia Jūsų vadovaujamos vyriausybės pasyvumo šiuo klausimu?

10. Ar vadovaudamas Vyriausybei, kuri pagal Konstituciją turi „garantuoti valstybės saugumą“, Ministras Pirmininkas yra asmeniškai kreipęsis į Seimo narį R.Karbauskį, prašydamas atskleisti visus jo verslo ryšius su Rusijos oligarchais, artimais Kremlui, įskaitant oligarchus Rotenbergus? Jeigu taip, kokį atsakymą yra gavęs? Jeigu ne, ką žadate daryti, ar ketinate dėl to kreiptis ar imtis kitų žingsnių artimiausiu metu?

11. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinomi ilgamečiai R.Karbauskio verslo ryšiai su Rusijoje veikiančiu trąšų gamybos „Acron“ koncernu, kuriam nuo pat 1993 metų vadovauja V.M.Kantoras – garsus Rusijos oligarchas, žmogus artimas V.Putinui, pastarajam padėjęs susidoroti su M.Chodorkovskiu, o V.M.Kantoro biznio pagrindinę tarptautinės prekybos įmonę Šveicarijoje šios šalies saugumo tarnybos 2007 metais yra pripažinusios SVR (rus. „Služba vnešnej razvedki“) priedangos organizacija? Ką ketinate daryti ir kokių konkrečių veiksmų imtis dėl šios informacijos?

12. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad pats R.Karbauskis 1996 ir 2000 metais viešai skelbė, kad jo valdomas „Agrokoncernas“ yra „Acron“ kompanijos atstovas Lietuvoje? Ar Ministrui Pirmininkui yra žinomos aplinkybės, kaip 1993 metais, kai R.Karbauskui būnant visišku jaunuoliu, sulaukysiu tik 23-jų metų amžiaus, jam pasisėkė laimėti tokį sėkmingą sandorį - tapti „Acron“ koncerno atstovu Lietuvoje, o taip pat turėti teisę prekiauti šiomis trąšomis Lenkijoje? Jeigu žinomos, prašome jas atskleisti viešai.

13. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad viešoje erdvėje ¹ yra skelbta, jog Rusijos oligarchas V.M.Kantoras, 1993 metais privatizavęs „Acron“, įmonės produkcijos eksportą nedelsdamas pradėjo vykdyti per ofšorines kompanijas, registruotas Panamoje ir Gibraltare. Tai

¹ „Tuo metu (apie 1990 metus) Kantoras per būsimąjį Valstybės sekretorių Genadijų Burbulį susipažino su Novgorodo gubernatoriumi Michailu Prusaku, su kuriuo jis tapo geru draugu. Su jo pagalba Kantor'o bendrovė ėmė tirti galimybes įsigyti „Azoto“ trąšų gamyklą (Novgorode). Prusakas buvo suinteresuotas „sėkminga“ šios įmonės privatizacija. 1993 metais Kantoras nusipirko įmonę ir pervadino ją į „Acron“. Jam pavyko tai padaryti gana lengvai: pirma, Kantoras iš įmonės gavo didelį trąšų kiekį pardavimui, o už gautas lėšas jis nusipirko įmonės kontrolinį akcijų paketą. Netrukus Kantoras, naudodamas tą pačią schemą, Smolenske tokia pat žema kaina nusipirko trąšų įmonę „Dorogobuš“. Kantorui perėmus įmonės, mineralinių trąšų eksportas buvo pradėtas vykdyti per ofšorines kompanijas, registruotas Panamoje ir Gibraltare. Tai leido jam dalį uždirbtų lėšų pervesti į privačias sąskaitas“. (Šaltinis: „Stringer“ 2003.09.12).

leido jam dalį įmonės uždirbtų lėšų pervesti į privačias sąskaitas. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma informacija, ar R. Karbauskio valdomas „Agrokonzernas“, tuo metu prekiaudamas „Acron“ trąšomis Lenkijoje ir Baltijos valstybėse, galėjo vykdyti atsiskaitymus su „Acron“ kompanija per šias ofšorines kompanijas? Ar V.M.Kantorui dalį ofšorinėse kompanijose sukauptų „Acron“ lėšų perkeliant į asmenines sąskaitas kokios nors lėšos patekdavo į R.Karbauskio ar jo verslo dispoziciją? Ar šiuo metu „Acron“ kompanijos prekyba trąšomis arba finansiniai prekybiniai atsiskaitymai ir toliau vykdomi per ofšorines kompanijas?

14. Ar Ministras Pirmininkas yra su jį delegavusios partijos vadovu R.Karbauskiu aiškinęsis šias viešai skelbtas abejones (šaltinis: <https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/a-kubilius-r-karbauskis-turetu-atsakyti-i-kelis-svarbius-klausimus.d?id=73094398>) dėl R.Karbauskio viešų pasisakymų apie jo verslo skaidrumą: „R.Karbauskis viešai aiškina, kad su Rusijos įmonių, iš kurių perka trąšas, atstovais asmeniškai nebendrauja, Rusijoje nesilanko. Yra žinoma, kad „Acron“ koncernas savo tarptautinę prekybą vykdo per atstovybę Šveicarijoje. R.Karbauskis aiškina, kad Šveicarijoje lankėsi tik daugiau nei prieš 20 metų, kai su viena įmone tarėsi dėl jų gaminamų agrotechninių purkštukų prekybos Lietuvoje. R.Karbauskis turėtų detaliau paaiškinti, kodėl dėl purkštukų menkavertės prekybos jis pats važiavo derėtis į Šveicariją, o dėl šimtamilijoninių kontraktų prekiauti Rusijoje pagamintomis trąšomis jis nesidera ir nevažiuoja nei į Rusiją, nei į Šveicariją.“ Jeigu Ministras Pirmininkas yra gavęs paaiškinimų dėl šių aplinkybių, prašome juos atskleisti.

15. Ar Ministras Pirmininkas yra susipažinęs, kokiomis aplinkybėmis R.Karbauskis, 2012 metais aktyviai organizavęs referendumo prieš Visagino atominės elektrinės projektą kampaniją, vėliau perėmė Rusijos vicepremjero D.Rogozino draugo K.Babkino valdomo „Rostselmash“ technikos pardavimų pelningą verslą Lietuvoje? Jeigu tokios aplinkybės Ministrui Pirmininkui yra žinomos, prašome apie jas informuoti. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad viena iš trijų pagrindinių Krymo okupaciją finansavusių organizacijų – tarpreiginingė visuomeninė organizacija „Večė“ yra „glaudžiai susijusi su D.Rogozino klanui artimais žmonėmis – verslininku, įmone „Rostselmash“ ir su ja susijusių kitų verslo struktūrų bendrasavininkiu Konstantinu Babkinu, Michailu Deliaginu ir Maksimu Kalašnikovu?“ (šaltinis: <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/v-putino-rusija-agresija-ukrainoje-kas-laukia-jos-architektu.d?id=65613494>) Ar Ministras Pirmininkas žino, kad „Rostselmash“ savininkas Konstantinas Babkinas yra ne tik „Rostselmash“ savininkas, bet ir aktyvus nacionalistas, „Verslo Partijos“ lyderis, 2014 metų kovo 10 dieną Maskvos centre, kartu su E.Limonovu ir dar keliais šimtais pasekėjų, demonstravęs ir pats

asmeniškai viešai reikalavęs, kad referendumai būtų surengti ne tik Kryme, bet ir kituose Ukrainos regionuose. Todėl yra nenuostabu, kad jis finansavo ir D.Rogozino operaciją, okupuojant Krymą. (šaltinis: <https://www.15min.lt/m/id/aktualu/nuomones/andrius-kubilius-kremliaus-hibridiniai-karai-pries-lietuva-never-ending-story-18-923222>). Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad 2012 metais, kai Lietuvoje vyko referendumas prieš VAE, Rusijos vicepremjeras D.Rogozinas buvo atsakingas ir už Rusijos atominės energetikos pramonės priežiūrą? Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad „Rusijos vicepremjeras Dmitrijus Rogozinas vienam žinomam Lietuvos politikui atvirai yra sakęs, jog jų tikslas yra sužlugdyti bet kokius branduolinės energetikos projektus Lietuvoje ir pastatyti savo AE mums“ (šaltinis: <https://www.delfi.lt/news/ringas/lit/r-bogdanas-yra-vienas-kelias-stabdyti-astravo-ae-statybas.d?id=73873108>)? Jeigu visos šios aplinkybės Ministrui Pirmininkui yra žinomos, ar jis nemano, kad 2012 metų referendumo prieš VAE rezultatus galėjo reikšmingai įtakoti Kremliaus pastangos sužlugdyti VAE projektą ir prie tokių pastangų aktyviai prisidėjęs R.Karbauskis, kuriam už tai galėjo būti atsilyginta pelningais verslo sandoriais? Ar tokiu atveju Ministras Pirmininkas matytų kokį nors skirtumą tarp M.Basčio ir R.Karbauskio veiklos 2012 – 2013 metais? Ką ketinate daryti ir kokių konkrečių veiksmų imtis, žinodamas šias aplinkybes?

16. Ar Ministras Pirmininkas yra susipažinęs su žinomo amerikiečių think-tank'o „Center for Strategic and International Studies“ (CSIS) plačiai pasaulyje nuskambėjusia analitine studija „The Kremlin Playbook. Understanding Russian Influence in Central and Eastern Europe“ („Kremliaus Scenarijai: Rusijos įtakos Centrinėje ir Rytų Europoje supratimas“) (šaltinis: <https://www.csis.org/analysis/kremlin-playbook>) ir joje išdėstytais konkrečiais techniniais siūlymais, kokių veiksmų turi imtis Vakarų valstybės, kad užkardytų kelią tam, kad Centrinėse Europos valstybėse (įskaitant ir Baltijos valstybes) verslas, susijęs su Rusija, nedarytų žalingo poveikio nacionalinių valstybių politikoms? Ar yra susipažinęs su JAV Kongrese svarstomais įstatymais, kurie numato JAV valdžios prievolę įsteigti specialų komitetą, kuris realizuotų tokias užkardymo priemones visame pasaulyje (šaltinis: <https://www.theguardian.com/us-news/2016/nov/30/sweeping-us-laws-targeting-russian-interference-could-ensnare-trump>). Ar Ministras Pirmininkas supranta, kad R.Karbauskis, jo verslo sąsajos su Rusija ir jo politinė veikla gali tapti šių naujų ir reikšmingų JAV administracijos iniciatyvų taikiniu? Ką ketinate daryti ir kokių konkrečių veiksmų imtis dėl šios informacijos?

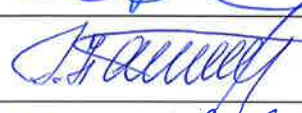
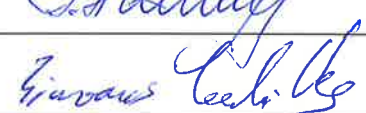
17. Ar Ministrui Pirmininkui yra žinoma, kad dar 2015 m. Valstybės saugumo departamento ir Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos

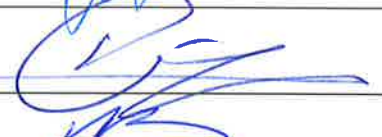
grėsmių analizėje įspėta, kad „vienu iš svarbiausių FSB taikinių išliko Rusijoje dirbantys Lietuvos verslininkai (net ir smulkieji). FSB, juos verbuodama, naudojasi korupcija (siūlo „stogą“), taip pat tuo, kad gali kontroliuoti vietos verslą, išduoda įvairius leidimus užsieniečiams, „prižiūri“ kriminalinį pasaulį?“. Taip pat 2016 m. grėsmių analizėje konstatuojama, kad Rusijos „FSB aktyviai prižiūri visus su užsieniu susijusius Rusijos ekonominius ryšius, kontroliuoja užsienio investicijas, naudoja užmegztus santykius žvalgybos tikslais. Dėl to kyla rizika Rusijoje ekonominius santykius palaikantiems Lietuvos verslininkams, ypač investuojantiems strateginiuose Rusijos ekonominiuose sektoriuose“. Ar Ministras Pirmininkas pasitiki šiomis už Lietuvos nacionalinį saugumą atsakingomis tarnybomis ir jų paskelbtu vertinimu?

18. Ar Ministras Pirmininkas, žinodamas apie savo partijos lyderio R.Karbauskio verslo ryšius su Kremliai artimų oligarchų verslais, nemano, kad tokie ryšiai gali pakenkti valstybės saugumui, kurį pagal Konstituciją turi garantuoti Vyriausybė ir kuris priklauso taip pat ir nuo mūsų transatlantinių partnerių pasitikėjimo Lietuvos valdžia? Ar Vyriausybė gali tinkamai atlikti savo konstitucinę pareigą ir pasirūpinti tokiomis valstybės saugumo garantijomis, valdančios partijos lyderiui nenutraukus visų ryšių su Kremliaus artimų oligarchų verslais? Ar Ministras Pirmininkas neplanuoja pareikalauti iš valdančios partijos lyderio, kad arba tokie verslo ryšiai būtų nutraukti, arba R.Karbauskis atsisakytų aktyvaus dalyvavimo politikoje, tuo labiau lyderystės valdančiojoje koalicijoje?

19. Ar Ministras Pirmininkas yra pasiruošęs ir toliau eiti savo pareigas, net ir tada jei Ramūnas Karbauskis ir toliau tęs savo verslo santykius su Kremliai artimais oligarchais bei vengs viešai atsakyti į klausimus apie tokių santykių kilmę ir atskirus tokių santykių epizodus, kurie jau galėjo turėti esminės neigiamos įtakos Lietuvos geopolitiniam ir energetiniam saugumui?

Pagarbiai
Seimo nariai

Nr.	Vardas, pavardė	Parašas
1.	Jurgis Raema	
2.	Antanas Štorkas	
3.	Teo Kaas	
4.	SIMONAS GENIVILAS	

5.	MYKOAS MAJASKAS	
6.	Arūnas Coetines	
7.	Algimantas Salamachinas	
8.	Judas Dziugelis	
9.	Edmundas Puzinins	
10.	Agre Bikelas	